

LÊ-NIN

TOÀN TẬP

CHỦ NGHĨA MÁC
VÀ CHỦ NGHĨA CÁI LƯƠNG

Ý KIẾN PHÊ PHÁN VỀ VẤN ĐỀ DÂN TỘC

VỀ SỰ THỐNG NHẤT TRONG CÔNG NHÂN

VỀ CƯƠNG LĨNH DÂN TỘC
CỦA ĐẢNG CÔNG NHÂN
DÂN CHỦ - XÃ HỘI NGÀ

24

NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA

V.I.LÊ-NIN

TOÀN TẬP

24

(Tháng Chín 1913 - tháng Ba 1914)

NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA
HÀ NỘI - 2005

LỜI NHÀ XUẤT BẢN

Khẳng định chủ nghĩa Mác - Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh là nền tảng tư tưởng và kim chỉ nam hành động là vấn đề có tính nguyên tắc đối với cách mạng Việt Nam; là bước phát triển về nhận thức và tư duy lý luận của Đảng ta trong công cuộc đổi mới, quyết tâm xây dựng đất nước theo con đường xã hội chủ nghĩa.

Những thành tựu mọi mặt do công cuộc đổi mới đất nước mang lại trong những năm qua thật đáng trân trọng và khích lệ, đồng thời đòi hỏi toàn Đảng, toàn dân phải tiếp tục nghiên cứu, phát triển lý luận cách mạng khoa học của chủ nghĩa Mác - Lênin để giải quyết những vấn đề thực tiễn đang đặt ra trong sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước trong giai đoạn hiện nay.

Với tinh thần đó, việc tìm hiểu, nghiên cứu có hệ thống và vận dụng sáng tạo những tư tưởng, những tinh hoa của chủ nghĩa Mác - Lênin là vô cùng quan trọng và cấp thiết đối với chúng ta hiện nay.

Đáp ứng nhu cầu học tập, nghiên cứu lý luận của đông đảo bạn đọc, đặc biệt là của các nhà hoạch định chính sách, các nhà khoa học, các nhà nghiên cứu, giảng viên và sinh viên các trường đại học, nhân dịp kỷ niệm 135 năm ngày sinh của Vladimira Ilích Lênin (22-4-1870 - 22-4-2005), Nhà xuất bản Chính trị quốc gia xuất bản Bộ sách quý *V. I. Lênin - Toàn tập* gồm 55 tập và 2 tập tra cứu.

Bộ sách *V. I. Lênin - Toàn tập* ra mắt bạn đọc lần này được xuất bản theo đúng nguyên bản của Bộ *V. I. Lênin - Toàn tập*, tiếng Việt, do

Nhà xuất bản Sự thật, Hà Nội, hợp tác với Nhà xuất bản Tiến bộ, Mátxcova, xuất bản vào những năm 70-80 thế kỷ XX.

* * *

Tập 24 gồm những tác phẩm do V. I. Lênin viết từ tháng Chín 1913 đến tháng Ba 1914. Những tác phẩm in trong tập này phản ánh cuộc đấu tranh không khoan nhượng của Lênin chống chủ nghĩa cơ hội, chủ nghĩa cải lương trong phong trào công nhân Nga và quốc tế, bảo vệ sự trong sáng của hệ tư tưởng mácxít. Đặc biệt Lênin đã phát triển những tư tưởng của chủ nghĩa Mác về vấn đề dân tộc trong hoàn cảnh lịch sử mới, luận chứng cho lý luận và chính sách của Đảng về vấn đề dân tộc.

Nội dung những tác phẩm chính trong tập này được phân tích khá toàn diện trong phần *Lời tựa* in ở đầu sách, do Viện Nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lênin (Liên Xô) viết cho lần xuất bản bằng tiếng Việt.

Phần Phụ lục và các Bản chỉ dẫn (với những số trang tương ứng của phần nội dung trong tập) ở cuối sách được trình bày hết sức khoa học và chuẩn xác, đây là phần tra cứu rất bổ ích, góp phần làm sáng tỏ nhiều vấn đề trong nội dung tác phẩm, giúp bạn đọc hiểu sâu sắc hơn tư tưởng của V. I. Lênin.

Chú thích cuối trang bằng dấu (*) là của V. I. Lênin; Chú thích bằng chữ số Ả-rập ⁽¹⁾ là của Viện Nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lênin trực thuộc Ban chấp hành Trung ương Đảng cộng sản Liên Xô (trước đây).

Hy vọng Bộ sách sẽ là tài liệu nghiên cứu và tham khảo quý báu, cần thiết cho bạn đọc.

Tháng 12 năm 2005

NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA

LỜI TỰA

Tập 24 trong V. I. Lê-nin Toàn tập gồm những tác phẩm viết từ tháng Chín 1913 đến tháng Ba 1914, đó là thời kỳ chín muồi của cuộc khủng hoảng cách mạng ở trong nước ngay trước khi nổ ra chiến tranh thế giới thứ nhất. Phần lớn tập này gồm những bài báo của Lê-nin đăng trên các báo chí bôn-sê-vích hợp pháp: báo "Sự thật" và tạp chí "Giáo dục". Trong những tác phẩm này, Lê-nin đã phân tích một cách sâu sắc những nguyên nhân kinh tế - xã hội và những nguyên nhân chính trị dẫn tới sự phát triển của cuộc cách mạng mới ở nước Nga, đã chỉ rõ vai trò lãnh đạo của giai cấp công nhân trong giai đoạn mới của cuộc đấu tranh cách mạng, đã phản ánh cuộc đấu tranh của đảng chống phái thủ tiêu, phái Tơ-rốt-xki, phái Bun và những kẻ cơ hội chủ nghĩa và cải lương khác, để giành lấy quần chúng và chuẩn bị cho quần chúng bước vào cuộc cách mạng mới. Trong những tác phẩm in trong tập này, cương lĩnh dân tộc của đảng bôn-sê-vích đã được phát triển hơn nữa.

Cuối năm 1913 và đầu năm 1914 được đánh dấu bằng sự phát triển mãnh liệt của phong trào bãi công ở Nga. Giữa tháng Chín 1913, ở Mát-xcơ-va đã nổ ra một cuộc tổng bãi công của nhân viên ngành xe điện. Công nhân các xí nghiệp khác cũng nhập vào hàng ngũ của họ. Trong tháng Chín có cả thảy 8 vạn công nhân Mát-xcơ-va tham gia bãi công. Cuộc bãi công này đã gây một tiếng vang lớn ở trong nước. Cuối

tháng Chín có 10 vạn công nhân Pê-téc-bua bãi công. Tháng Mười và tháng Mười một, làn sóng bãi công kinh tế đã lan ra khắp nước. Những cuộc bãi công đã nổ ra ở Pê-téc-bua, Mát-xcơ-va, Ri-ga, Ki-ép, Vác-sa-va, Rô-xtốp trên sông Đôn, Ô-đét-xa, I-u-dốp-ca, Ti-phlít và các thành phố khác. Bãi công kinh tế kết hợp với bãi công chính trị, bổ sung cho nhau. Tinh đoàn kết giai cấp và ý thức giác ngộ của giai cấp vô sản được phát triển và củng cố. Các cuộc bãi công của công nhân có quy mô ngày càng rộng và ngày càng có tính chất chính trị sâu sắc hơn. Chẳng hạn như chỉ trong tháng Mười một 1913, để phản đối việc tòa án xử các công nhân ở nhà máy Ô-bu-khốp, riêng Pê-téc-bua đã có hơn 103 nghìn người bãi công. Để kỷ niệm "Ngày chủ nhật đầm máu" - ngày 9 tháng Giêng 1914 - đã nổ ra những cuộc bãi công chính trị có tính chất quần chúng, trong đó có đến 25 vạn công nhân tham gia; nửa đầu năm 1914 có gần một triệu rưỡi người tham gia phong trào bãi công. Công nhân tiên tiến ở Pê-téc-bua và Mát-xcơ-va đã trực tiếp nêu vấn đề về sự cần thiết phải tổ chức những cuộc đấu tranh chung. Giai cấp công nhân Nga, dưới sự lãnh đạo của đảng bôn-sê-vích, đã nhận nhiệm vụ thức tỉnh và đoàn kết toàn bộ phái dân chủ, đã hoạt động với tư cách một lãnh tụ và người cổ vũ toàn bộ phong trào giải phóng ở trong nước. Phong trào cách mạng của giai cấp công nhân đã có ảnh hưởng mạnh mẽ đến các tầng lớp lao động rộng rãi, đã lôi kéo đông đảo nông dân và binh lính vào cuộc đấu tranh.

Vấn đề cơ bản của toàn bộ đời sống chính trị của đất nước là vấn đề cách mạng dân chủ - tư sản mới. Trong điều kiện cách mạng đang phát triển, cần phải tổng kết kinh nghiệm hoạt động của đảng bôn-sê-vích trong thời gian từ sau Hội nghị đại biểu ở Pra-ha và Hội nghị Cra-cốp của Ban chấp hành trung ương có các cán bộ đảng tham gia, cần phải xác định những nhiệm vụ mới và vạch ra sách lược cho thời kỳ trước mắt.

Hội nghị Pô-rô-nin của Ban chấp hành trung ương Đảng công nhân dân chủ - xã hội Nga đã được tiến hành vào tháng Chín 1913 dưới sự lãnh đạo của Lê-nin và có đại biểu của các tổ chức đảng ở các trung tâm công nghiệp lớn nhất của đất nước tham dự; hội nghị đó có ý nghĩa to lớn trong việc thực hiện những nhiệm vụ ấy. Do tầm quan trọng của các vấn đề được thảo luận ở hội nghị và của những nghị quyết đã được thông qua, Hội nghị Pô-rô-nin trên thực tế đã có tác dụng như một hội nghị đại biểu của đảng.

Trong báo cáo tổng kết của Ban chấp hành trung ương, Lê-nin đã tổng kết công tác của Ban chấp hành trung ương trong những điều kiện mới. Người nhấn mạnh rằng sự phát triển của phong trào công nhân và kết quả của việc khôi phục và chấn chỉnh công tác đảng ở nước Nga đã khẳng định tính chất đúng đắn của đường lối do Hội nghị đại biểu đảng ở Pra-ha và Hội nghị Cra-cốp của Ban chấp hành trung ương Đảng công nhân dân chủ - xã hội Nga vạch ra. Các tổ chức đảng bôn-sê-vích ở các địa phương đã lớn mạnh và được củng cố, ảnh hưởng của phái thủ tiêu trong quần chúng giảm đi một cách nhanh chóng, những người bôn-sê-vích giành được thắng lợi trong cuộc bầu cử Đu-ma IV, tờ báo công nhân hợp pháp - tờ "Sự thật" được thành lập, phong trào bãi công phát triển, - tất cả những cái đó là kết quả hoạt động của đảng dưới sự lãnh đạo của Ban chấp hành trung ương. Lê-nin nói chúng ta có thể yên tâm mà nói rằng chúng ta đã hoàn thành đầy đủ những nhiệm vụ của chúng ta.

Vấn đề tiếp tục củng cố các tổ chức đảng, vấn đề cần thiết phải thắt chặt hơn nữa mối liên hệ giữa các tổ chức đảng và tăng cường sự lãnh đạo của Ban chấp hành trung ương, lại một lần nữa được đặt ra tại hội nghị. Hội nghị nhấn mạnh rằng chỉ bằng con đường củng cố các tổ chức đảng bất hợp pháp và những mối liên hệ hợp pháp và nửa hợp pháp của các tổ chức đó với quần chúng, chỉ